

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecătorul: V. Pădurari)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (judecătorii: A. Albu, I. Talpă, A. Toderăș)

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de Vitalie Rudenco,
în cauză civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva lui Vitalie Rudenco, Svetlana Rudenco, Ivan Rudenco și Taisia Rudenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 01 august 2018 a Curții de Apel Bălți prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Vitalie Rudenco, ca fiind depusă în afara termenului legal,

constată:

La 11 iulie 2017, Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” (în continuare SA „Cet-Nord”) a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Rudenco, Svetlana Rudenco, Ivan Rudenco și Taisia Rudenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central acțiunea a fost admisă.

La 25 iunie 2018 Vitalie Rudenco, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, invocând dezacordul cu hotărârea pronunțată.

Prin încheierea din 01 august 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 19 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 03 septembrie 2018, Vitalie Rudenco, a declarat recurs împotriva încheierii din 01 august 2018 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o neîntemeiată.

A indicat, că la 01 august 2018 prin intermediul cancelariei instanței de apel a depus cerere de apel motivată, care din motive necunoscute nu a fost anexată la materialele cauzei.

A susținut că în apelul motivat a solicitat repunerea în termen a apelului, care nu a fost examinată de către instanța de apel.

Totodată, recurentul Vitalie Rudenco consideră că, nu a omis termenul de declarare a apelului, or, hotărârea din 19 decembrie 2017 a Judecătoria Bălți, sediul central a fost recepționată în luna iunie 2018.

Recurentul Vitalie Rudenco, a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate, emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea cereri de repunere în termen a apelului cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedura civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Materialele cauzei atestă că, încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 01 august 2018 (f.d. 56-58), fiind expedită în adresa părților la 09 august 2018 ce se atestă prin scrisoare de însoțire nr.18479 a Curții de Apel Bălți (f.d. 59), fiind recepționată de către recurentul Vitalie Rudenco la 13 august 2018, conform avizului de recepție anexat la dosar nr.DS3118077310AS (f.d. 60).

În circumstanțele relevate, recursul declarate de Vitalie Rudenco se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art.110 Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 236 alin. (5) lit. a), b), alin. (8) Cod de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru.

Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel. Hotărârea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 Cod de procedură civilă.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Din materialele dosarului s-a stabilit că, prin hotărârea din 19 decembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul central cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Cet-Nord” a fost admisă integral. (f.d. 39, 46-49)

După cum se constată la caz, la 25 iunie 2017 Vitalie Rudenco, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, invocând dezacordul cu hotărârea pronunțată. (f.d. 45)

Drept urmare, prin încheierea din 01 august 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 19 decembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul central ca fiind depusă în afara termenului legal. (f.d. 56-58)

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, care statuează expres că instanța de apel dispune restituirea cererii de apel dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Reține Colegiul că, prin lege este instituit în mod imperativ termenul de 30 zile pentru declararea apelului, calculat de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Astfel apelul nemotivat în prezenta cauză a fost depus la 25 iunie 2018, în afara termenului de 30 zile.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la 19 decembrie 2017, în lipsa recurentului care a fost citat legal dar nu s-a prezentat în ședințele de judecată.

Actele cauzei denotă că citația pentru data de 19 decembrie 2017 a fost expediată cu aviz de recepție prin intermediul oficiului poștal în adresa lui Vitalie Rudenco, mun. xxxxxx, str. xxxxxx, xxxxxx ap. xxxxxx.

La 04 decembrie 2017, în adresa Judecătorei Bălți, sediul central a parvenit avizul de recepție a citației, fiind restituită cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 33)

Conform pct. 2 Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimitere nereclamată – trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Conform pct. 82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale cu mențiunea “Predarea în mână proprie”, “Citație” sau “Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală. Trimiterile poștale adresate persoanelor fizice și juridice, sediul cărora se află în afara localităților (stații meteorologice, ferme etc.), se ridică în unitățile poștale, cu forțele și mijloacele proprii, de către destinatari.

În acest sens, argumentele recurentului că nu a fost citat legal de către instanța de fond, nu au suport legal.

Tot actele cauzei atestă că, la 22 decembrie 2017 Judecătoria Bălți, sediul central, a expediat în adresa participanților la proces, copia hotărârii instanței de fond, ceea ce se confirmă prin scrisoarea anexată la dosar. (f.d. 40)

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 20 decembrie 2017, ziua imediat următoare datei emiterii hotărârii contestate și a expirat la 18 ianuarie 2018, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe când cererea de apel înaintată de Vitalie Rudenco împotriva hotărârii primei instanțe a

fost înregistrată la 25 iunie 2018 (f.d. 45) peste 5 luni 7 zile, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Totodată, instanța de recurs menționează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa lui Vitalie Rudenco, acest fapt nu influențează, termenul legal de depunere a apelului, prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, Vitalie Rudenco trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CEDO, cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

La fel, Colegiul reține că, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua, în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Mai mult, Colegiul relevă că, Vitalie Rudenco, nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 19 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul central, și nu a prezentat probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural, în interiorul termenului prevăzut de lege.

La fel, în conformitate cu art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

La acest capitol, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de menționat și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea apelului la 25 iunie 2018, recurentul Vitalie Rudenco nu a respectat termenul legal de declarare a apelului, care atrage decăderea apelantului din dreptul de a exercita calea de atac apelul și în consecință, atrage restituirea cererii de apel, ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul apreciază critic argumentul invocat de către Vitalie Rudenco precum că, la depunerea apelului motivat la 01 august 2018 a solicitat repunerea în termen a cererii, or, la materialele cauzei apelul motivat nu se regăsește.

Mai mult, Vitalie Rudenco nu a dovedit, prin prisma prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, afirmațiile sale prin probe pertinente, nu a prezentat probe prin care se confirme că apelul motivat a fost depus, și că a fost depus până la pronunțarea încheierii contestate și nu după.

În aceste circumstanțe, Colegiul subliniază că instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine art. 27 CPC (disponibilitatea în drepturi a participanților la proces) și art. 6 CEDO (dreptul la un proces echitabil).

Colegiul decelează că Vitalie Rudenco avea obligația de a-si exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen, obligație proclamată și în jurisprudența CEDO cu titlu de principiu.

Prin urmare, Colegiul releva ca acțiunile lui Vitalie Rudenco nu constituie decât o denegare a acesteia de a-si respecta obligațiile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) CPC, care obligă părțile de a se folosi cu buna-credință de drepturile sale procedurale.

Se menționează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul ca încheierea privind restituirea lui Vitalie Rudenco a cererii de apel, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Vitalie Rudenco și de a menține încheierea 01 august 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide:

Se respinge recursul declarat de către Vitalie Rudenco.

Se menține încheierea din 01 august 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva lui Vitalie Rudenco, Svetlana Rudenco, Ivan Rudenco și Taisia Rudenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean